

Naalagaaffiit Peqatigiit Qimaasut pillugit isumaqatigiissutaannut Kalaallit Nunaat akuerseqataanikuuvoq. Takornartanulli tunngasut danskit akisussaaffigaat aamma takornartat pillugit Inatsit Kalaallit Nunaanni atuuttoq danskit Folketingiannit akuerisaavoq taamaasillunilu atortussanngortitaanikuulluni (ataasiakkaannguit allanngortillugit) Kunngip aalajangersaanageratigut¹ Kalaallit Nunaanni atortussanngortinneqarnikuulluni danskit naalakkersuisuinit. Aalajangersagassamut siunnersuut Inatsisartuni oqallisigineqarpoq 2000-mi Ukiakkut ataatsimiinneranni, tassani Inatsisartuni amerlanerussuteqartut aalajangersagaq akuersissutigat².

Aalajangersakkap § 7-ani aalajangerneqarpoq takornartaq Kalaallit Nunaanni najugaqarsinnaatitaassasoq, takornartaq Naalagaaffiit Peqatigiit qimaasut pillugit isumaqatigiissutaata iluaniippat. Tassa imaappoq takornartaq Kalaallit Nunaannut pisoq maani nunami najugaqarusulluni piunasaqarsinnaavoq, takornartaq nunaminiit qimaasariaqarsimappat inuunera kiffaanngissuseqarneraluunniit ulorianartorsiortinneqarpat amiata qalipaataa, upperisaa, sumiuunera imaluunniit politikkikkut isummertarnera pissutaalluni il.il.

Najugaqarsinnaatitaanerali itigartinneqarsinnaavoq takornartaq Savalimmiuni, Danmarkimi nunami allamiluunniit illersungaareersimappat. Aamma taamaappoq takornartaq Savalimmiunut, Danmarkimut nunamut allamulluunniit attuumassuteqarnerusimappat, takornartap illersorneqarfigisinnaasaani.

Malittarisassat ilaat immikkut ittoq pissutigalugu nunaniniarluni qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni najugaqalerallarsinnaanera qaqutigorujussuaq pisarpoq aamma maannakkuugallartoq - tassa aalajangersakkap akuerineqarneraniit ukiut 18-t ingerlareersut - ataasiinnaq akuerineqarnikuuvoq.

Aalajangersagaq aamma periarfissiivoq (§8) Kalaallit Nunaata qimaasutut akuerineqarsimasunik tigusisinaanissaanut. Tassa imaappoq, qimaasut ilaannik, Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissuteqarfigalugit nunat assigiinngitsut akornanni agguanneqartunik. Danmarki ukiuni arlalinni qimaasunik akuerisanik 500-nik ukiumut tigusisarnikuuvoq.³

Kalaallit Nunaat qimaasutut akuerisaasut ilaannik suli tigusaqarnikuunngilaq aamma tamanna pinaviannigilaq Danmark Kalaallit Nunaallu isumaqatigiissuteqarsimatinnagit. Kingullermik 2016-mi⁴ Inatsisartut oqallisigaat, Kalaallit Nunaat qimaasutut akuerisaasut ilaannik tigusissanersoq. Taamani tamanna pillugu siunnersuut itigartinneqarpoq.

¹ Takornartat pillugit Inatsit Aalajangersagaq nr. 150 Kalaallit Nunaanni atortussanngortinneqarpoq 23. februar 2001-mi.

² UKA2000/64

³ 2017-mi aamma 2018-mi naamik.

⁴ UPA 2016/50